

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

พื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศไทยเป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณภาคเหนือตอนบน และถือได้ว่าเป็นพื้นที่ป่าไม้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อประเทศ เนื่องจากเป็นต้นน้ำของสายน้ำหลักคือแม่น้ำเจ้าพระยา หากพื้นที่ป่าไม้ของภาคเหนือตอนบนนั้นลดลงหรือมีการเปลี่ยนแปลง ก็จะส่งผลกระทบต่อปริมาณน้ำของแม่น้ำเจ้าพระยาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เห็นได้ว่าความเสื่อมโทรมของทรัพยากรป่าไม้ได้นำไปสู่ความเสื่อมโทรมทรัพยากรอื่นๆ ด้วย (บัวเรศ ประไซโย และคณะ, 2538) การพัฒนาประเทศในด้านอุตสาหกรรมเป็นผลให้ต้องมีการใช้ทรัพยากรป่าไม้มากขึ้นเพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิต พื้นที่ป่าไม้ที่เคยมีอย่างอุดมสมบูรณ์นั้นก็กลับลดลงอย่างรวดเร็ว เพราะการใช้ทรัพยากรป่าไม้ที่ผ่านมาไม่ได้มีการวางแผนการใช้อย่างมีประสิทธิภาพและไม่คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต นอกจากนี้สาเหตุหลักๆ ของการลดลงของพื้นที่ป่าไม้นั้นมาจากการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อทำเป็นพื้นที่ทำกินของชาวบ้านในพื้นที่ ทั้งชาวบ้านพื้นราบและชาวไทยภูเขา อีกประการหนึ่งอาจถือได้ว่าเป็นความผิดพลาดทางด้านนโยบายของรัฐในการจัดการทรัพยากร เช่น การให้สัมปทานทำไม้ในอดีต การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การก่อสร้างทางรถไฟ ถนนหนทาง การขยายเขตไฟฟ้า หรือแม้กระทั่งการสร้างเขื่อนและอ่างเก็บน้ำต่างๆ ก็เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้พื้นที่ป่าไม้จำนวนมากได้เลือนหายไปพร้อมกับความเจริญและความทันสมัยที่เกิดขึ้นอย่างมากมาย (ยศ สันตสมบัติ, 2542) ในการพัฒนานั้นเป็นการยกระดับมาตรฐานการครองชีพของประชาชนให้ดีขึ้นกรณีของประเทศไทย ประชาชนกว่าร้อยละ 85 ของประเทศอาศัยอยู่ในชนบทดังนั้นการพัฒนาประเทศต้องเน้นที่การพัฒนาชนบทเป็นอันดับแรก เป็นที่น่าสังเกตว่าแผนและนโยบายในการพัฒนาของประเทศของประเทศไทยที่ผ่านมาในอดีตนั้น ส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญชนบทเป็นอันดับรองจากเมืองและกิจกรรมการเกษตรรองจากอุตสาหกรรม (โฆยิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์, 2524) ผลจากการพัฒนาแบบเดิมทำให้ระบบทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายไป ทำให้ความต้องการปัจจัยสี่ในการดำรงชีพเพิ่มขึ้นควบคู่กับการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรโลกส่งผลทำให้การใช้ประโยชน์ทรัพยากรแบบเดิมๆ ไม่

สามารถตอบสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรที่มีอย่างรวดเร็วได้ ดังนั้นจึงมีการใช้เทคนิคและวิธีการสมัยใหม่มากขึ้น ในการแสวงหาทรัพยากรธรรมชาติในกิจกรรมการเกษตร และในกิจกรรมทางอุตสาหกรรมสภาพความพยายามในการเอาชนะธรรมชาติเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งต่างๆ เพื่อบำบัดความต้องการดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (มนัส สุวรรณ, 2549) จากสภาพปัญหาของความสัมพันธ์ระหว่างประชากร ทรัพยากร เทคโนโลยีและมลภาวะในประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากจากอดีตที่มีจำนวนประชากรที่น้อยกว่านี้ทำให้ประชาชนใช้ทรัพยากรได้อย่างเต็มที่ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการ แต่ปัจจุบันจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้นเทคโนโลยีพื้นบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้อย่างเพียงพอ จึงมีความพยายามที่จะนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้มากขึ้น ผลที่ตามมาคือความเสื่อมโทรมและความร่อยหรอของทรัพยากรซึ่งนำไปสู่วิกฤติที่เป็นสังคมที่ไม่ยั่งยืน

นับจากปัจจุบันย้อนหลังไปถึงปี พ.ศ. 2518 ซึ่งเป็นปีที่ประเทศไทยได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมฉบับแรก ไม่พบว่าได้มีการทำการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสังคมอันเนื่องมาจากการพัฒนาใดๆ เป็นการเฉพาะแม้จะมีการแก้ไข พ.ร.บ. สิ่งแวดล้อมฉบับปี พ.ศ. 2518 ในปี พ.ศ. 2521 โดยมีการเพิ่มข้อบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดหลักการการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กำหนดให้มีการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (EIA) แล้วก็ตาม การทำ EIA ในระยะแรกก็เพื่อเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจสำหรับโครงการที่จะเปิดดำเนินโครงการหรือโครงการที่จะขอต่ออายุใบอนุญาตเท่านั้น (สภาพนายความและมูลนิธิโลกสีเขียว, 2538: 31-32)

การวิเคราะห์ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) คือ มาตรการที่ถูกนำมาใช้ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันด้วยแนวคิดและหลักการที่ว่า โครงการพัฒนาใดๆ ก็ตามที่มีเป้าประสงค์จะสร้างเสริมความอยู่ดีและกินดีให้กับประชาชน ย่อมมีส่วนก่อให้เกิดผลกระทบไม่ทางตรงก็ทางอ้อมต่อสิ่งแวดล้อมอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้นอย่างน้อยที่สุดก็คือ โครงการพัฒนาตามแนวความคิดเศรษฐกิจกระแสหลักหรือเศรษฐกิจแบบทุนนิยมมักมุ่งเน้นผลตอบแทนในระยะสั้นที่ขาดการให้ความสำคัญกับผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมในระยะยาว EIA จึงถูกแนะนำเข้ามาในฐานะเครื่องมือที่อำนวยความสะดวกเกี่ยวกับผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากโครงการพัฒนาทั้งในทางบวก (ผลได้) และในทางลบ (ผลเสีย) สำหรับผู้อ่านที่จะใช้ประกอบในการตัดสินใจว่าสมควรจะให้มีการดำเนินโครงการนั้นหรือไม่

ถ้าพิจารณาวิเคราะห์ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม (EIA) เพียงอย่างเดียวคงไม่สามารถทำให้การตัดสินใจดำเนินโครงการพัฒนาใดๆ ประสพผลอย่างสมบูรณ์ได้ สิ่งที่สามารถยืนยันได้เสมอมา

คือระหว่างการดำเนินโครงการ หรือเมื่อโครงการแล้วเสร็จ มักมีการชุมนุมประท้วงต่อต้าน หรือเรียกร้องค่าเสียหายของชุมชน หรือองค์กรต่างๆ ตามมา

สาเหตุที่พออนุมานได้ประการหนึ่งสำหรับภาพการดังกล่าว คือ การทำ EIA มักมุ่งเน้นกระบวนการที่เป็นวิทยาศาสตร์และ/หรือเทคโนโลยีมากเกินไป โดยลืมนำปัจจัยประกอบด้านประชากรผู้มีส่วนได้และส่วนเสียโดยตรง ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการวิเคราะห์ผลกระทบทางสังคม (SIA) ด้วยแท้จริงแล้ว SIA มิได้มีความสำคัญยิ่งย่อนไปกว่า EIA แต่มักถูกนำมาพิจารณาในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของ EIA เสมอ (มนัส สุวรรณ, 2549)

ในหลายๆ ปีที่ผ่านมาของประเทศเศรษฐกิจมีการขยายตัวอย่างมาก ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 ซึ่งได้ก่อให้เกิดการขยายตัวของโครงการสร้างทางกายภาพของพื้นที่และการขยายการลงทุนภาคอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพการใช้ที่ดินในเขตเมืองต่างๆ ในภาคเหนืออย่างรวดเร็ว รวมถึงการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่นๆ อีกด้วย ผลกระทบในทำนองเดียวกันนี้ ก็ได้ส่งผลถึงจังหวัดแม่ฮ่องสอนด้วยเช่นกัน การพัฒนาระบบการคมนาคมและการสื่อสาร ทำให้ประชากรชาวแม่ฮ่องสอน มีโอกาสรับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมภายนอกมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาที่เกิดขึ้นภายหลังแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่แผนพัฒนาการท่องเที่ยว เป็นแผนหลักแผนหนึ่งที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนนำมาใช้เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของประชาชน ในช่วงเวลาดังกล่าวนี้ ได้มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นที่เกิดขึ้น เช่น การเพิ่มเที่ยวบินเข้าสู่จังหวัดแม่ฮ่องสอน การสร้างเส้นทางคมนาคมสายหลักสายใหม่ การปรับปรุงเส้นทางคมนาคมสายเดิม รวมทั้งการพัฒนาระบบการสื่อสารและโทรคมนาคม ทำให้ประชาชนสามารถติดต่อกับจังหวัดต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วขึ้น ทำให้โอกาสการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมเพิ่มมากขึ้น สภาพภูมิประเทศและสภาพภูมิอากาศที่เคยเป็นอุปสรรคในการพัฒนาพื้นที่ ได้กลายมาเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่าในการพัฒนาเศรษฐกิจและการส่งเสริมการท่องเที่ยว เมื่อผนวกกับการที่มีความหลากหลาย ในลักษณะทางสังคม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และสถาปัตยกรรมของชนเผ่าต่างๆ ที่เป็นลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างจากที่อื่นๆ รวมทั้งการเป็นเมืองชายแดนที่มีจุดผ่อนปรนหลายแห่ง ทำให้จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นที่สนใจทั้งของนักท่องเที่ยวและนักลงทุน (บริษัทปายเคเบิล ทรานสปอร์ต จำกัด)

บริษัทปายเคเบิล ทรานสปอร์ต จำกัด ซึ่งมีแนวคิดในการขนส่งผู้โดยสารและสินค้าด้วยระบบกระเช้า ระหว่างจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยคาดว่าจะมีสถานีรับส่งผู้โดยสารขึ้นและลงระหว่างทางจำนวน 5 สถานี โดยโครงสร้างหลักเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก เพื่อรองรับอุปกรณ์ต้นกำลังของการขับเคลื่อน และระบบควบคุม ส่งต่อไปยังสถานีย่อยต่างๆ ตามเส้น

ทางผ่านจากแม่มาลัยของอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ไปยังอำเภอป่าเย็บ อำเภอปางมะผ้า และพื้นที่ปางหมูของอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมี 4 ระบบเคเบิล (Cable) เป็น โลหะหลายเส้นพันรวมกันเป็นเชือกพาดผ่านสถานีมอเตอร์ สถานีพัลเลย์ และเสารับน้ำหนักเหนือพื้นดิน 133 เสา ในระยะทางประมาณ 127 กิโลเมตร ที่จะช่วยย่นระยะเวลาเดินทางโดยทางรถยนต์จาก 8-10 ชั่วโมง เป็น 1 ชั่วโมง 45 นาที เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางและเคลื่อนย้ายสิ่งของและสินค้าที่จะเอื้อประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว อุตสาหกรรมบริการด้านอื่นๆ การขนส่งทางการแพทย์ การขนส่งยุทธปัจจัยเพื่อสนับสนุนชายแดน และลดระยะเวลาค่าใช้จ่าย ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและอุบัติเหตุจากการเดินทางทั้งทางบกและทางอากาศ (สำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2550) และการขยายงานที่มีพื้นที่โครงการฯ ขนาดใหญ่ย่อมมีผลกระทบกับทั้งมนุษย์ และสิ่งแวดล้อมทางบกและทางบกทั้งสองกรณี อีกทั้งก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่นั้น ทำให้ต้องทราบถึงผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตระดับที่กว้างขึ้น การดำเนินการต้องเป็นตามกฎหมายข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง และต้องมีการศึกษาถึงผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและผลกระทบทางสังคมของชุมชนในพื้นที่โครงการ เพื่อเป็นการบรรเทาความกังวลในสิ่งที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต รวมไปถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมเพื่อเป็นการเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคตโดยมีการเปิดโอกาสให้ผู้สนใจรวมทั้งกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในการเสนอข้อคิดเห็นส่วนหนึ่งเพื่อใช้เป็นทางเลือกในการจัดการลดผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

โดยหมู่บ้านหนองตอง ที่ใช้เป็นพื้นที่ก่อสร้างของโครงการก่อสร้างด้วยระบบขนส่งด้วยสายพาน เชียงใหม่ - แม่ฮ่องสอน หมู่บ้านหนองตองอยู่ในอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่หลากหลาย ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ส่วนมากจะทำการเกษตรเพื่อเลี้ยงชีพ มีเพื่อการค้าไม่มากนัก บางส่วนจะมีอาชีพรับจ้างบ้างประชาชนทางด้านสังคมประชาชนส่วนใหญ่เป็นชาวเขาเผ่าลีซอ หรือ “ลีซู” ซึ่งมีนิสัยรักความสงบ สันโดษ มัธยัสถ์ และสืบทอดรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมเอาไว้ได้อย่างเหนียวแน่น เห็นได้จากบ้านเรือนที่อยู่อาศัยซึ่งเรียกว่า บ้านแบบลีซอสร้างด้วยไม้ไผ่ หลังคามุงด้วยใบคาพาดบนคานไม้ไผ่ มีการแต่งกายแบบชุดประจำเผ่า บ้านหนองตองยังมีการใช้ภาษาท้องถิ่นและรับประทานอาหารพื้นเมือง ที่มีศิลปวัฒนธรรมประเพณีอันควรค่าแก่การอนุรักษ์ สิ่งเหล่านี้นับว่าเป็นเสน่ห์ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาเยี่ยมชมจังหวัดแม่ฮ่องสอนและเดินทางกลับด้วยความประทับใจ

ผู้ศึกษาจึงสนใจเลือกที่จะศึกษาถึง ผลกระทบทางสังคมอันเนื่องมาจากโครงการกระเช้าลอยฟ้าซึ่งพาดผ่านหมู่บ้านหนองตองว่า จะเกิดผลกระทบด้านบวกและด้านลบอย่างไร และ

มาตรการการลดผลกระทบในด้านต่างๆ เพื่อป้องกันและบรรเทาผลกระทบอันเนื่องมาจากโครงการก่อสร้างกระเช้าลอยฟ้าทั้งระหว่างการก่อสร้างและเสร็จสิ้นโครงการ เพื่อที่จะเอื้อประโยชน์ให้เกิดแก่ชุมชนและหมู่บ้านบริเวณใกล้เคียงอย่างสมบูรณ์ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาลักษณะทางสังคมในปัจจุบันของชุมชนบ้านหนองตอง อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. เพื่อศึกษาถึงผลกระทบด้านสังคมจาก โครงการกระเช้าลอยฟ้าต่อชุมชนบ้านหนองตอง อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน
3. เพื่อจัดทำเป็นมาตรการป้องกัน แก้ไข และลดผลกระทบทางสังคม ขณะเริ่มดำเนินโครงการกระเช้าลอยฟ้า เชียงใหม่ - แม่ฮ่องสอน

1.3 ขอบเขตการศึกษา

1.3.1 ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจเลือกพื้นที่ที่ใช้ศึกษา ณ. ชุมชนหนองตอง ตำบลสบป่อง อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. ศึกษาผลกระทบทางสังคมของชุมชนบ้านหนองตอง โดยการศึกษาลักษณะทั่วไปของชุมชน ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลตัวอย่าง และข้อมูลจากองค์การบริหารตำบลสบป่อง เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ข้อมูลจากบริษัท ปาย เเคเบิ้ล ทรานสปอร์ต จำกัด ซึ่งประกอบด้วย

1.1 ประวัติหมู่บ้าน

1.2 ลักษณะทางกายภาพ

ก. ที่ตั้งและขอบเขต

ข. ลักษณะภูมิประเทศ

ค. ลักษณะภูมิอากาศ

ง. ทรัพยากรธรรมชาติ

1.3 ลักษณะทางสังคมวัฒนธรรม

ก. ข้อมูลหมู่บ้าน

ข. การคมนาคมขนส่ง

ค. การศึกษาและสาธารณสุข

ง. วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น

1.4 ลักษณะทางประชากรและกลุ่มชาติพันธุ์

1.5 ลักษณะด้านเศรษฐกิจ

ก. การประกอบอาชีพของประชาชน

ข. การใช้ที่ดิน

ค. แรงงาน

ง. รายได้

1.6 สรุปผลการศึกษาชุมชนบ้านหนองตอง

2.ศึกษาถึงผลกระทบทางสังคมของชุมชนบ้านหนองตองโดยการศึกษาถึงผลกระทบในด้านต่างๆ ซึ่งประกอบไปด้วย

2.1 ผลกระทบด้านการใช้ประโยชน์

2.1.1 การใช้ประโยชน์จากที่ดิน

(ก) สภาพที่อยู่เกิดการเปลี่ยนแปลง (การถือครอง การอพยพ)

(ข) สภาพพื้นที่ทำกิน

(ค) สภาพพื้นที่สาธารณะประโยชน์

(ง) สภาพพื้นที่ป่าต้นน้ำ

(จ) สภาพพื้นที่ป่าใช้สอย

2.1.2 แหล่งน้ำและการใช้น้ำ

(ก) แหล่งน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค

(ข) ปริมาณการใช้น้ำ

(ค) คุณภาพของแหล่งน้ำ

2.1.3 สภาพการคมนาคม

(ก) สภาพถนน

(ข) สภาพการจราจร

(ค) ความสะดวกในการสัญจรติดต่อ

(ง) ความปลอดภัยในการคมนาคม

2.1.4 พลังงานไฟฟ้า

(ก) ความสม่ำเสมอของพลังงานไฟฟ้า

(ข) ปริมาณของกระแสไฟฟ้า

(ค) ค่าไฟฟ้า

2.2 ผลกระทบด้านคุณค่าต่อสุขภาพจิต ประกอบไปด้วย

2.2.1 เศรษฐกิจและสังคม

- (ก) อาชีพ
- (ข) รายได้
- (ค) เงินฝากภาระหนี้สิน
- (ง) ลักษณะการถือครองที่ดิน
- (จ) ความสัมพันธ์ของคนในชุมชน
- (ฉ) การมีส่วนร่วมของชุมชน
- (ช) การมีส่วนร่วมของชาวบ้านกับกิจกรรมในชุมชน

2.2.2 สาธารณสุขและความปลอดภัย

- (ก) สถานบริการสาธารณสุข/โรงพยาบาล
- (ข) ความสามารถในการให้บริการของเจ้าหน้าที่
- (ค) สุขอนามัยของประชาชน
- (ง) การจัดการขยะและของเสีย
- (ฉ) อาหารการกิน

2.2.3 คุณค่าทางประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่น

- (ก) ประเพณีในท้องถิ่น
- (ข) วัฒนธรรมในท้องถิ่น

2.2.4 การท่องเที่ยวและสุนทรียภาพ

- (ก) ความสมบูรณ์ของสภาพธรรมชาติ
- (ข) แหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น
- (ค) ความงดงามของทิวทัศน์ธรรมชาติ
- (ง) แหล่งโบราณคดีและประวัติศาสตร์

3. แนวทางหรือมาตรการในการลดผลกระทบ อันจะเกิดขึ้นจากการก่อสร้างโครงการ ประกอบไปด้วย

- 3.1 มาตรการในการลดผลกระทบด้านการใช้ที่ดิน
- 3.2 มาตรการในการลดผลกระทบด้านน้ำและการใช้น้ำ
- 3.3 มาตรการในการลดผลกระทบจากการใช้ถนนทางคมนาคม
- 3.4 มาตรการในการลดผลกระทบด้านพลังงานไฟฟ้า

3.5 มาตรการในการลดผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคม

3.6 มาตรการในการลดผลกระทบด้านสาธารณสุข

3.7 มาตรการในการลดผลกระทบด้านคุณค่าทางประเพณีและวัฒนธรรมใน

ท้องถิ่น

3.8 มาตรการในการลดผลกระทบด้านการท่องเที่ยวและความงามตามธรรมชาติ

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

ผลกระทบทางสังคม หมายถึง การเปลี่ยนแปลงใดๆ ที่ส่งผลต่อทัศนคติ สุขภาพและความปลอดภัย วิถีชีวิต โครงสร้างและแบบแผนทางเศรษฐกิจ และการเมืองอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างพร้อมกันตั้งแต่ระดับบุคคลเป็นต้นไป

ลักษณะทางสังคม หมายถึง ลักษณะทางกายภาพของชุมชนทางด้านสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และคุณภาพชีวิตในปัจจุบัน

มาตรการการลดผลกระทบ หมายถึง ข้อกำหนด กฎระเบียบให้ปฏิบัติตาม เพื่อลดผลกระทบทางสังคม และประกอบการพิจารณาทางเลือกโครงการเพื่อปรับเปลี่ยนโครงการให้สอดคล้องกับสภาพชุมชนและสังคมในพื้นที่ รวมทั้งให้เกิดประโยชน์ทางด้านบวกแก่ชุมชนและสังคมให้มากที่สุด

วัฒนธรรม หมายถึง รูปแบบของกิจกรรมมนุษย์และโครงสร้างเชิงสัญลักษณ์ที่ทำให้กิจกรรมนั้นเด่นชัดและมีความสำคัญ วิธีการดำเนินชีวิตซึ่งเป็นพฤติกรรมและคนในหมู่ผลิตสร้างขึ้นด้วยการเรียนรู้จากกันและกัน

การถือครองที่ดิน หมายถึง การได้เป็นเจ้าของ มีสิทธิครอบครองเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบผลทางสังคมทั้งทางด้านบวกและทางลบจากโครงการก่อสร้างระบบขนส่งด้วยสายพานเชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน

2. ทราบแนวทางป้องกันผลกระทบทางลบจากโครงการก่อสร้างระบบขนส่งด้วยสายพานเชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน

3. ผลการศึกษาสามารถนำไปเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติการ การจัดทำแผนนโยบายเพื่อป้องกันการเกิดผลกระทบทางสังคมในพื้นที่หมู่บ้านหนองตองและหมู่บ้านบริเวณใกล้เคียง ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน